

Hilde Berger (1914-2011)

Zawód: sekretarka, tłumaczka

1914: urodziła się 13 czerwca w Berlinie jako córka żydowskiego krawca z Galicji.

1931: po ukończeniu szkoły, pracuje jako stenotypistka i sekretarka w językach obcych (ang, fr.). Aktywna politycznie przeciwko narodowemu socjalizmowi.

1936: aresztowana w listopadzie za "zdradę stanu". Po 14 miesiącach spędzonych w izolatce Gestapo skazana w styczniu 1938 r. na 2,5 roku więzienia; w więzieniach w Jaworze i koło Kassel.

1939: zwolniona 6.5.1939 r., deportowana do granicy z Polską, w sierpniu przybywa do Borysławia, gdzie spotyka swoich rodziców i starszą siostrę, wydalonych z Niemiec. Zagrożona jako trockistka i z powodu swojej krytyki paktu Hitler-Stalin, pracuje jako pomocnik mechanika w okupowanej przez Sowieców Galicji.

1941-1943: 1.7.1941r. rozpoczyna się niemiecka okupacja galicyjskiego zagłębia naftowego. W maju 1942 roku zostaje zatrudniona jako stenotypistka w Beskiden-Erdöl w Drohobyczu, a następnie od lata 1942 roku jako druga sekretarka Bertholda Beitzta w Borysławiu. Jej rodzice i starsza siostra giną w marcu w obozie zagłady w Bełżcu. Beitz chroni Hilde Berger aż do momentu, gdy na początku 1944 roku sam zostaje powołany do Wehrmachtu.

1944: 4 kwietnia deportowana z obozu pracy przymusowej w Borysławiu do obozu koncentracyjnego (KL) Plaszów, w listopadzie do KL Auschwitz-Birkenau, a stamtąd do fabryki Schindlera pod Brünnlitz

9.5.1945: wyzwolenie "Żydów Schindlera". W Polsce dowiaduje się, że jej mąż i brat również zostali zamordowani przez nazistów. W październiku 1945 roku emigruje do Szwecji. Tu załamuje się i wymaga opieki medycznej.

1949: emigruje do USA. 1952: bierze ślub z Alexem W. Olsenem; występuje jako świadek w procesie przeciwko Hildebrandowi; umiera w Denver City w 2011 r.

+

"W biurze hauptscharführera Müllera zdarzyło mi się przypadkowo zobaczyć pozwolenie... w którym było napisane, że cały obóz Schindlera z... 1.000 żydowskich więźniów ma być przewieziony do Brünnlitz w Czechosłowacji". Jeszcze zanim sporządziłam listę uczestników transportu.. niektórzy esesmani zwrócili się do Müllera o wpisanie na nią nazwisk "swoich Żydów", czyli tych, których chcieliby uratować. Zdałam sobie sprawę, że ten transport do Brünnlitz daje większe szanse na przeżycie niż jakikolwiek inny transport. Dlatego wpisałam na nią również siebie, Kubę i innych bliskich przyjaciół." (Hilde Berger opowiada historię swojego życia 1914-1945, w: Hesse, s. 54)

Źródła: Hesse, Ich schrieb mich selbst auf Schindlers Liste; Sandkühler, „Endlösung”; Materiały archiwalne